

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON YHTEISELLÄ PÄÄTÖKSENTEKOMENETTELTYLLÄ TEKEMÄT PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 742/2008/EY,

tehty 9 päivänä heinäkuuta 2008,

yhteisön osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden käynnistämään tutkimus- ja kehitysohjelmaan
iäkkäiden ihmisten elämänlaadun parantamiseksi uuden tieto- ja viestintäteknologian avulla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja
erityisesti sen 169 artiklan ja 172 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausun-
non,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä
menettelyä ⁽¹⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknolo-
gian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta
(2007–2013) 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyllä Eu-
roopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o
1982/2006/EY ⁽²⁾, jäljempänä 'seitsemäs puiteohjelma',
mahdollistetaan yhteisön osallistuminen useiden jäsenval-
tioiden käynnistämiin tutkimus- ja kehitysohjelmiin sekä
rakenteisiin, joita luodaan kyseisten ohjelmien toteutta-
mista varten, perustamissopimuksen 169 artiklan mukai-
sesti.

(2) Seitsemännessä puiteohjelmassa on vahvistettu perusteet
tällaisten 169 artiklassa tarkoitettujen aloitteiden toteut-

tamisalojen määrittämistä varten: merkitys yhteisön ta-
voitteiden kannalta, asetetun tavoitteen selkeä määrittäminen
ja sen merkitys seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden
kannalta, aiemman perustan olemassaolo (olemassa ole-
vat tai suunnitellut kansalliset tutkimusohjelmat), lisäarvo
Euroopan tasolla, kriittinen massa ohjelmien koon ja lu-
kumäärän suhteen ja ohjelmien kattamien toimien sa-
mankaltaisuus sekä 169 artiklan käytön soveltuvuus ta-
voitteiden saavuttamisen kannalta.

(3) Euroopan yhteisön seitsemännen tutkimuksen, teknolo-
gian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman
(2007–2013) täytäntöön panemiseksi toteutettavasta eri-
tyisohjelmasta Yhteistyö, jäljempänä 'Yhteistyö-erityisoh-
jelma', 19 päivänä joulukuuta 2006 tehdystä neuvoston
päätöksessä 2006/971/EY ⁽³⁾ määritetään 169 artiklan
mukainen tietotekniikka-avusteista asumista koskeva
aloite yhdeksi niistä aloista, joilla yhteisö voi perustamis-
sopimuksen 169 artiklan nojalla osallistua yhteisesti to-
teutettaviin kansallisiin tutkimusohjelmiin.

(4) Komissio ehdotti 1 päivänä kesäkuuta 2005 antamassaan
tiedonannossa "i2010 – Kasvua ja työllisyyttä edistävä
eurooppalainen tietoyhteiskunta" ikääntyvän väestön hoi-
tamista koskevan lippulaiva-aloitteen käynnistämistä.

(5) Komissio korosti 12 päivänä lokakuuta 2006 antamas-
saan tiedonannossa "Euroopan väestökehitys – haasteista
mahdollisuuksiin" sitä tosiasiaa, että väestön ikääntymi-
nen on yksi kaikkien Euroopan unionin maiden suurim-
mista haasteista ja että lisäämällä uuden teknologian käyt-
töä voitaisiin rajoittaa kustannuksia, edistää iäkkäiden ih-
misten hyvinvointia ja aktiivista yhteiskuntaan osallistu-
mista sekä parantaa Euroopan talouden kilpailukykyä
kasvua ja työllisyyttä koskevan uudistetun Lissabonin
strategian mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 13. maaliskuuta 2008 (ei
vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 23. ke-
säkuuta 2008.

⁽²⁾ EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 400, 30.12.2006, s. 86.

- (6) Erityisesti tieto- ja viestintäteknologian alalla se, että väestö ikääntyy, voidaan nähdä mahdollisuutena iäkkäiden ihmisten tarpeisiin vastaavien uusien tavaroiden ja palvelujen kehittyville markkinoille. Uuden tieto- ja viestintäteknologian nopea kehitys ja käyttö eivät saisi kuitenkaan johtaa sosiaaliseen syrjäytymiseen tai digitaalisen kuilun syvenemiseen; digitaalisen lukutaidon parantaminen on kuitenkin edellytys osallisuudelle ja osallistumiselle tietoyhteiskuntaan.
- (7) Tässä tietotekniikka-avusteista asumista koskevassa aloitteessa olisi otettava huomioon ikääntyvän väestön todellisuus Euroopassa, jossa naisten osuus on naisten pidemmän keskimääräisen elinajanodotteen ansiosta miesten osuutta suurempi.
- (8) Uudistetuissa työllisyyden suuntaviivoissa aktiivinen ikääntyminen on keskeinen tekijä. Ikääntymistä koskevassa EU:n toimintamallissa pyritään saamaan käyttöön kaikenikäisten ihmisten täydet mahdollisuudet (elämäntaakajattelu) ja korostetaan tarvetta siirtyä hajanaisista strategioista kattaviin ikääntymisstrategioihin.
- (9) Yksittäisten jäsenvaltioiden kansallisella tasolla toteuttamia, hyvään ikääntymiseen liittyvää tieto- ja viestintäteknologiaa koskevia tutkimus- ja kehitysohjelmia tai -toimia ei nykyisin koordinoita riittävästi Euroopan tasolla, eikä hyvään ikääntymiseen liittyvien innovatiivisten tieto- ja viestintäteknisten tuotteiden ja palvelujen tutkimus ja kehittäminen Euroopan tasolla ole siksi johdonmukaista.
- (10) Useat jäsenvaltiot ovat kaivanneet johdonmukaista lähestymistapaa Euroopan tasolla hyvään ikääntymiseen liittyvän tieto- ja viestintäteknologian alalla, ja asiassa edetäkseen ne ovat perustaneet tieto- ja viestintäteknologian alalla tietotekniikka-avusteista asumista (Ambient Assisted Living) koskevan yhteisen tutkimus- ja kehitysohjelman, jäljempänä 'yhteinen AAL-ohjelma', joka tukee hyvää ikääntymistä tietoyhteiskunnassa, aikaansaadakseen synergiaa hallintoon ja rahoitusvaroihin siten, että varmistetaan yksi yhteinen arviointimekanismi sellaista riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella sitä vakiintunutta käytäntöä noudattaen, joka on vahvistettu säännöistä, jotka koskevat yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen osallistumista seitsemännen puiteohjelman toimiin sekä tutkimustulosten levittämistä (2007–2013), 18 päivänä joulukuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1906/2006 ⁽¹⁾, ja yhdistääkseen eri Euroopan maissa käytettävissä olevaa osaamista ja voimavaroja.
- (11) Yhteisen AAL-ohjelman tavoitteena on vastata väestön ikääntymisen haasteeseen tarjoamalla tarvittava oikeudellinen ja organisatorinen kehys jäsenvaltioiden väliselle laaja-alaiselle eurooppalaiselle yhteistyölle hyvää ikääntymistä ikääntyvässä yhteiskunnassa tukevan tieto- ja viestintäteknologian soveltavassa tutkimuksessa ja innovoinnissa. Belgia, Tanska, Saksa, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Kypros, Luxemburg, Unkari, Alankomaat, Itävalta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta, jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot', sekä Israel, Norja ja Sveitsi ovat sopineet koordinoivansa ja panevansa täytäntöön yhteisesti toimia, joilla pyritään edistämään yhteistä AAL-ohjelmaa. Niiden yhteisen osallistumisosuuden arvioidaan olevan vähintään 150 miljoonaa euroa seitsemännen puiteohjelman täytäntöönpanoajana. Yhteiseen AAL-ohjelmaan osallistumisen ehtona olisi kullakin näistä maista oltava vähimmäismaksuus suhteessa maan kansallisilta tutkimusyhteisöiltä tuleviin pyyntöihin, ja sen olisi oltava tavallisesti vähintään 0,2 miljoonaa euroa, jos maa osallistuu vuosittaiseen työohjelmaan.
- (12) Yhteisen AAL-ohjelman olisi myös edistettävä pienten ja keski suurten yritysten osallistumista sen toimintaan seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden mukaisesti.
- (13) Yhteisen AAL-ohjelman vaikutuksen lisäämiseksi osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi ovat sopineet yhteisen osallistumisesta siihen. Yhteisen olisi osallistuttava ohjelmaan enintään 150 miljoonan euron suuruisella rahoitusosuudella. Koska yhteinen AAL-ohjelma vastaa seitsemännen puiteohjelman tieteellisiä tavoitteita ja yhteisen AAL-ohjelman tutkimusala sisältyy Yhteistyö-erityisohjelman tieto- ja viestintäteknologiaa koskevaan aihealueeseen, yhteisen rahoitusosuus olisi otettava tähän aihealueeseen osoitetuista talousarviomäärärahoista. Muita rahoitusmahdollisuuksia voi olla tarjolla, muun muassa Euroopan investointipankilta (EIP), erityisesti riskinjakorahoitusvälineen kautta, jonka EIP ja komissio ovat kehittäneet yhdessä neuvoston päätöksen 2006/971/EY liitteen III mukaisesti.
- (14) Yhteisen rahoitustuen edellytyksenä olisi oltava määritelty rahoitussuunnitelma, joka perustuu toimivaltaisten kansallisten viranomaisten muodollisiin sitoumuksiin panna täytäntöön yhteisesti kansallisella tasolla käynnistettyjä tutkimus- ja kehitysohjelmia ja -toimia ja osallistua yhteisen AAL-ohjelman yhteisen toteutuksen rahoitukseen.
- (15) Kansallisten tutkimusohjelmien yhteinen täytäntöönpano edellyttää, että sitä varten on olemassa tai luodaan Yhteistyö-erityisohjelmassa tarkoitettu erityinen täytäntöönpanorakenne.
- (16) Osallistuvat jäsenvaltiot ovat sopineet tällaisesta erityisestä täytäntöönpanorakenteesta yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanemiseksi.

⁽¹⁾ EUVL L 391, 30.12.2006, s. 1.

- (17) Yhteisön rahoitusosuuden saajana olisi oltava erityinen täytäntöönpanorakenne, jonka olisi varmistettava yhteisen AAL-ohjelman tehokas täytäntöönpano.
- (18) Jotta yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpano olisi tehokasta, erityisen täytäntöönpanorakenteen olisi annettava rahoitustukea yhteiseen AAL-ohjelmaan osallistuville kolmansille osapuolille, jotka on valittu ehdotuspyyntöjen perusteella.
- (19) Yhteisön rahoitusosuuden edellytyksenä olisi oltava, että osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi sitovat ohjelmaan varoja ja maksavat rahoitusosuutensa.
- (20) Jos yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpano on riittämättömä, osittaista tai myöhässä, yhteisöllä olisi voitava olla oikeus pienentää rahoitusosuuttaan tai pidättää tai lopettaa rahoituksensa edellytyksin, jotka vahvistetaan yhteisön rahoitusosuutta koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä yhteisön ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa.
- (21) Minkä tahansa jäsenvaltion olisi voitava liittyä yhteiseen AAL-ohjelmaan.
- (22) Seitsemännen puiteohjelman mukaisesti yhteisöllä olisi oltava oikeus sopia jonkin seitsemänteen puiteohjelmaan assosioituneen maan osallistumista tai, kun se on oleellista yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanon kannalta, jonkin muun ohjelmaan sen täytäntöönpanoaikana liittyvän maan osallistumista koskevaa yhteisön yhteistä AAL-ohjelmaa koskevan rahoitusosuuden ehdoista tämän päätöksen mukaisesti.
- (23) Väärinkäytösten ja petosten estämiseksi olisi toteutettava tarkoituksenmukaiset toimenpiteet ja tarvittaessa olisi ryhdyttävä toimiin menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai väärin käytettyjen varojen perimiseksi takaisin Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽¹⁾, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ⁽³⁾ mukaisesti.
- (24) Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽⁴⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', ja Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) 2342/2002 ⁽⁵⁾, jäljempänä 'soveltamissäännöt', mukaisesti yhteisön osuutta olisi hallinnoitava välillisellä keskitetyllä hallinnoinnilla varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 56 artiklan sekä soveltamissääntöjen 35 artiklan, 38 artiklan 2 kohdan ja 41 artiklan säännösten mukaisesti.
- (25) On olennaista, että yhteisessä AAL-ohjelmassa toteutetut tutkimustoimet ovat eettisten peruseriaatteiden mukaisia, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tarkoitetut periaatteet mukaan luettuina, ja että niissä noudatetaan naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen periaatteita. Ohjelman täytäntöönpanossa olisi otettava huomioon naisten aseman edistäminen tieteessä ja tutkimuksessa.
- (26) Yhteisellä AAL-ohjelmalla olisi lisäksi pyrittävä edistämään tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvien tuotteiden ja palvelujen yhtäläistä ja helppoa saatavuutta kaikissa jäsenvaltioissa.
- (27) Komission olisi tehtävä vuoteen 2010 mennessä väliarviointi, jossa arvioidaan yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanon laatua ja tuloksellisuutta sekä edistymistä asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Kyseisessä arvioinnissa olisi arvioitava myös, tarvitaanko ennen vuoden 2013 lopussa tehtävää loppuarviointia muita väliarviointeja,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Pannessaan täytäntöön seitsemättä puiteohjelmaa yhteisö maksaa rahoitusosuuden tietotekniikka-avusteista asumista (Ambient Assisted Living) koskevaan yhteiseen tutkimus- ja kehitysohjelmaan eli yhteiseen AAL-ohjelmaan, jonka toteuttavat yhteisesti Belgia, Tanska, Saksa, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Kypros, Luxemburg, Unkari, Alankomaat, Itävalta, Puola, Portugali, Romania, Slovenia, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta eli osallistuvat jäsenvaltiot, sekä Israel, Norja ja Sveitsi.

⁽¹⁾ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1233/2007 (EUVL L 279, 23.10.2007, s. 10).

⁽²⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 1525/2007 (EUVL L 343, 27.12.2007, s. 9).

⁽⁵⁾ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 478/2007 (EUVL L 111, 28.4.2007, s. 13).

2. Yhteisö maksaa liitteessä I, joka on erottamaton osa tätä päätöstä, vahvistettuja periaatteita noudattaen yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanoa varten rahoitusosuuden, joka on enintään 150 miljoonaa euroa seitsemännen puiteohjelman täytäntöönpanoajana.

3. Yhteisön rahoitusosuus maksetaan seitsemännen puiteohjelman Yhteistyö-erityisohjelman tieto- ja viestintäteknologiaa koskevaan aihealueeseen osoitetuista Euroopan yhteisön yleisen talousarvion määrärahoista.

2 artikla

Yhteisön rahoitusosuuden edellytykset ovat seuraavat:

- a) osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi osoittavat, että liitteessä I kuvattu yhteinen AAL-ohjelma on tosiasiallisesti perustettu;
- b) osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi tai osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin nimeämät organisaatiot muodollisesti perustavat tai nimeävät erityisen täytäntöönpanorakenteen, joka on oikeushenkilö ja joka vastaa yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanosta ja yhteisön rahoitusosuuden vastaanottamisesta, jakamisesta ja seurannasta välillisen keskitetyn hallinnon puitteissa varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 56 artiklan sekä soveltamissääntöjen 35 artiklan, 38 artiklan 2 kohdan ja 41 artiklan mukaisesti;
- c) yhteiselle AAL-ohjelmalle vahvistetaan asianmukainen ja tehokas hallintomalli liitteessä II, joka on erottamaton osa tätä päätöstä, olevien suuntaviivojen mukaisesti;
- d) erityinen täytäntöönpanorakenne suorittaa liitteessä I kuvatut yhteisen AAL-ohjelman toimet tehokkaasti, mihin kuuluu ehdotuspyyntöjen järjestäminen avustusten myöntämiseksi;
- e) osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi sitoutuvat osallistumaan yhteisen AAL-ohjelman rahoitukseen ja maksavat tosiasiallisesti rahoitusosuutensa, erityisesti ohjelmassa järjestettyjen ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen hankkeiden osallistujille maksettavan rahoituksen;
- f) noudatetaan yhteisön valtioneuvoston sääntöjä, erityisesti yhteisön puitteissa tutkimus- ja kehitysohjelmiin sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuella vahvistettuja sääntöjä⁽¹⁾;
- g) varmistetaan korkea tieteellinen taso ja eettisten periaatteiden noudattaminen seitsemännen puiteohjelman yleisperiaatteiden mukaisesti, naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen periaatteiden noudattaminen ja kestävä kehitys, sekä

den mukaisesti, naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen periaatteiden noudattaminen ja kestävä kehitys, sekä

- h) yhteisessä AAL-ohjelmassa toteutetuista toimista johtuvat teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat säännökset muotoillaan ja osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin kansallisella tasolla toteuttamien tutkimus- ja kehitysohjelmien ja -toimien täytäntöönpano ja koordinointi hoidetaan siten, että niillä pyritään edistämään tällaisen osaamisen syntymistä ja tukemaan syntyneen osaamisen laajaa käyttöä ja jakamista.

3 artikla

Erityisen täytäntöönpanorakenteen myöntäessä rahoitustukea kolmansille osapuolille yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanon yhteydessä, ja erityisesti kun myönnetään rahoitustukea avustusten myöntämistä varten järjestetyillä ehdotuspyynnöillä valittuihin hankkeisiin osallistujille, on noudatettava periaatteita, jotka koskevat tasavertaista kohtelua ja avoimuutta, ennakoitavuutta hakijoiden kannalta ja riippumatonta arviointia. Rahoitustuki kolmansille osapuolille myönnetään tieteellisen huippuosaamisen sekä Euroopan tason sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten perusteella ja sen perusteella, mikä merkitys niillä on yhteisen AAL-ohjelman yleisten tavoitteiden kannalta, liitteessä I vahvistettuja periaatteita ja menettelyjä noudattaen.

4 artikla

Yhteisön rahoitusosuutta koskevat järjestelyt, taloudellista korvausvastuuta ja teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat säännöt sekä erityisen täytäntöönpanorakenteen kolmansille osapuolille myöntämää rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan yhteisön puolesta toimivan komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä yleisessä sopimuksessa sekä vuosittaisissa rahoitussopimuksissa.

5 artikla

Jos yhteistä AAL-ohjelmaa ei panna täytäntöön tai sen täytäntöönpano on riittämätöntä, osittaista tai myöhässä, yhteisö voi pienentää rahoitusosuuttaan, pidättää osan rahoitusosuudestaan tai lopettaa rahoituksensa riippuen siitä, miten yhteistä AAL-ohjelmaa on tosiasiallisesti pantu täytäntöön.

Jos osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi eivät suorita yhteisen AAL-ohjelman rahoitusosuutta tai jos ne suorittavat sen osittain tai myöhässä, yhteisö voi komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa määrättyä edellytyksin pienentää rahoitusosuuttaan sen mukaisesti, miten paljon osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi ovat osoittaneet julkisia varoja.

⁽¹⁾ EUVL C 323, 30.12.2006, s. 1.

6 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin on toteutettava yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanossa kaikki lainsäädännölliset, säädännäiset, hallinnolliset tai muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Erityisesti osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteisölle kuuluvat summat peritään takaisin täysimääräisinä varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja soveltamissääntöjen 38 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

7 artikla

Komissio ja tilintarkastustuomioistuimien voivat virkamiestensä tai toimihenkilöidensä välityksellä tehdä tarkastuksia, jotka ovat tarpeen yhteisön varojen moitteettoman hallinnoinnin varmistamiseksi ja yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta tai väärinkäytöksiltä. Tätä varten osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin ja erityisen täytäntöönpanorakenteen on annettava aikanaan kaikki asiaan liittyvät asiakirjat komission ja tilintarkastustuomioistuimen käyttöön.

8 artikla

Komissio toimittaa kaikki tarvittavat tiedot Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle. Osallistuvia jäsenvaltioita, Israelia, Norjaa ja Sveitsiä pyydetään toimittamaan komissiolle erityisen täytäntöönpanorakenteen välityksellä kaikki erityisen täytäntöönpanorakenteen varainhoitoa koskevat lisätiedot, joita Euroopan parlamentti, neuvosto tai tilintarkastustuomioistuin vaatii, 12 artiklan 1 kohdan yleisten raportointivaatimusten mukaisesti.

9 artikla

Mikä tahansa jäsenvaltio voi liittyä yhteiseen AAL-ohjelmaan 2 artiklan e–h kohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti.

10 artikla

Mikä tahansa kolmas maa voi liittyä yhteiseen AAL-ohjelmaan 2 artiklan e–h kohdassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti, edellyttäen, että osallistuminen kuuluu asiaan liittyvän kansainvälisen sopimuksen soveltamisalaan ja että sekä komissio että osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi hyväksyvät osallistumisen.

11 artikla

Yhteisö voi tässä päätöksessä vahvistettuja sääntöjä ja mahdollisia soveltamissääntöjä ja järjestelyjä noudattaen sopia jonkin seitsemänteen puiteohjelmaan assosioituneen maan osallistumista yhteiseen AAL-ohjelmaan tai, kun se on oleellista yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanon kannalta, jonkin muun maan

osallistumista koskevan yhteisön rahoitusosuuden ehdoista yhteisen AAL-ohjelman osalta.

12 artikla

1. Euroopan parlamentille ja neuvostolle perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla esitettävään seitsemännen puiteohjelman vuosikertomukseen sisällytetään selvitys yhteisen AAL-ohjelman toiminnasta.

2. Komissio tekee yhteisestä AAL-ohjelmasta väliarvioinnin kaksi vuotta ohjelman alkamisen jälkeen ja joka tapauksessa viimeistään vuonna 2010. Ensimmäisen väliarvioinnin jälkeen voidaan tarvittaessa tehdä muita väliarviointeja.

Väliarviointi kattaa edistymisen kohti yhteisen AAL-ohjelman liitteessä I asetettuja tavoitteita, mukaan lukien suositukset soveltuvimmista tavoista, joilla yhdentämistä, yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanon laatua ja tuloksellisuutta, mukaan lukien tieteellinen, hallinnollinen ja taloudellinen yhdentäminen, voidaan entisestään edistää, samoin kuin siitä, onko osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin maksuosuuden taso asianmukainen niiden kansallisilta tutkimusyhteisöiltä mahdollisesti tulevat tarpeet huomioon ottaen. Perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla toteutetuista muista yhteisistä ohjelmista saadut kokemukset on myös otettava huomioon.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedoksi arviointipäätelmät sekä niihin liittyvät huomautuksensa ja tarvittaessa tämän päätöksen mukautusehdotukset.

3. Vuoden 2013 lopussa komissio tekee yhteisen AAL-ohjelman loppuarvioinnin. Loppuarvioinnin tulokset esitetään Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

13 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

14 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 9 päivänä heinäkuuta 2008.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

H.-G. PÖTTERING

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J.-P. JOUYET

LIITE I

YHTEISEN AAL-OHJELMAN TAVOITTEIDEN, TOIMEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANON KUVAUS

I. Erityistavoitteet

Yhteisen AAL-ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

- Tukea kotona, yhteiskunnassa ja työssä käytettävien hyvää ikääntymistä tukevien innovatiivisten tieto- ja viestintäteknologiatuotteiden, -palvelujen ja -järjestelmien kehittämistä ja näin parantaa ikääntyneiden elämänlaatua, itsenäisyyttä, osallistumista sosiaaliseen elämään, taitoja ja työllistettävyyttä sekä vähentää terveys- ja sosiaalikuluja. Tämä voi perustua esimerkiksi tieto- ja viestintätekniikan innovatiiviseen käyttöön, uudenlaiseen vuorovaikutukseen asiakkaiden kanssa tai uudenaikaisiin arvoketjuihin itsenäistä elämää tukevissa palveluissa. Yhteisen AAL-ohjelman tuloksia voisivat käyttää myös muut ihmisryhmät, erityisesti vammaiset.
- Hyvään ikääntymiseen tietoyhteiskunnassa liittyvää teknologiaa ja hyvään ikääntymiseen liittyviä palveluita koskevan tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin kriittisen massan luominen EU:n tasolla, mukaan luettuna suosituksen ympäristön luominen pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) osallistumiselle ohjelmaan.
- Tutkimustulosten teollisten hyödyntämisedellytysten parantaminen tarjoamalla johdonmukainen eurooppalainen kehys yhteisten lähestymistapojen sekä yhteisten vähimmäisvaatimusten kehittämiseksi ja sellaisten yhteisten ratkaisujen paikallistamisen ja mukauttamisen helpottamiseksi, jotka sopivat yhteen erilaisten yhteiskunnallisten painotusten ja sääntelynäkökohtien kanssa kansallisella tai alueellisella tasolla koko Euroopassa.

Keskittymällä soveltavaan tutkimukseen yhteinen AAL-ohjelma täydentää seitsemännessä puiteohjelmassa suunniteltuja asioita koskevia pitemmän aikavälin tutkimustoimia sekä demonstrointitoimia, jotka ovat osa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1639/2006/EY⁽¹⁾ perustettua kilpailukyvyyn ja innovoinnin puiteohjelmaa, jossa keskitytään olemassa olevien ratkaisujen laajamittaiseen käyttöönottoon.

Yhteisen AAL-ohjelman mukainen toiminta tukee uudistetun Lissabonin strategian tavoitteiden saavuttamista ja tietoyhteiskuntaa, ja niillä pyritään varmistamaan se, ettei uuden teknologian käyttö johda sosiaaliseen syrjäytymiseen. Ohjelmalla myös edistetään sellaisten kustannustehokkaiden ratkaisujen kehittämistä, joilla voidaan varmistaa tieto- ja viestintäteknologiaan perustuvien tuotteiden ja palvelujen tasapuolinen ja helppo saatavuus, myös palvelujen saatavuus eri kanavien kautta siten, että kunnioitetaan ikääntyneiden ihmisten yksityisyyttä ja ihmisarvoa koko Euroopassa, myös maaseudulla ja syrjäisillä alueilla.

Lisäksi yhteisen AAL-ohjelman olisi edistettävä yksityissektorin, erityisesti pk-yritysten, innovointia ja yhteisrahoitusta markkinoihin liittyviä hankkeita varten sekä teknologian ja hankkeiden yhteydessä kehitettyjen ratkaisujen mukauttamista ikääntyneiden ihmisten tarpeisiin heidän sosiaalisen osallistumisensa lisäämiseksi.

Yhteisen AAL-ohjelman ja muiden yhteisön, kansallisen tai alueellisen tason ohjelmien välinen täydentävyys ja synergia on varmistettava aina mahdollisuuksien mukaan.

Mahdolliset eettiset kysymykset ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon kansainvälisten ohjeiden mukaisesti.

II. Toiminta

Yhteisen AAL-ohjelman pääasiallinen toiminta koostuu tutkimus-, kehittämis- ja innovointitoiminnasta. Toiminta toteutetaan kustannustenjakoperiaatteella rajat ylittävissä hankkeissa, joihin sisältyy tutkimukseen, teknologiseen kehittämiseen, demonstrointiin ja tulosten levittämiseen liittyvää toimintaa ja joissa on osallistujia vähintään kolmesta eri maasta osallistuvien jäsenvaltioiden, Israelin, Norjan ja Sveitsin sekä muiden osallistuvien maiden joukosta. Toiminta olisi kohdennettava markkinalähtöiseen tutkimukseen, sen olisi oltava kestoltaan lyhyttä tai keskipitkää ja siinä olisi osoitettava valmiudet hyödyntää hankkeen tuloksia realistista aikataulua noudattaen.

⁽¹⁾ EUVL L 310, 9.11.2006, s. 15.

Lisäksi toimintaan voi sisältyä yhteyksien välitys-, ohjelman edistämisen- ja verkottumistoimintaa, jota voidaan toteuttaa tähän tarkoitettuilla tapahtumilla tai olemassa olevien tapahtumien yhteydessä. Toimintaan kuuluu työpajojen järjestäminen ja yhteyksien luominen muiden arvoketjuun kuuluvien sidosryhmien kanssa.

Yhteiseen AAL-ohjelmaan kuuluu asianosaisten eurooppalaisten sidosryhmien (mm. ministeriöiden ja muiden viranomaistahojen päätöksentekijät, yksityissektorin palvelujen ja vakuutusten tarjoajat sekä teollisuuden, pk-yritysten ja käyttäjien edustajat) kuuleminen tutkimuksen painopistealueista ja ohjelman täytäntöönpanosta.

Yhteisessä AAL-ohjelmassa olisi otettava lisäksi huomioon eri Euroopan valtioiden väestökehityksen suuntaukset ja väestöntutkimus, jotta löydetään ratkaisuja, jotka sopivat koko EU:n sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen.

III. Ohjelman täytäntöönpano

Vuosittainen työohjelma ja ehdotuspyynnöt

Yhteinen AAL-ohjelma pannaan täytäntöön vuosittaisten työohjelmien mukaisesti, joissa eritellään ehdotuspyyntöjen aiheet, joista sovitaan komission kanssa ja jotka muodostavat perustan yhteisön rahoitusosuudelle.

Yhteisen AAL-ohjelman puitteissa esitetään säännöllisesti ehdotuspyyntöjä sovitun vuosittaisen työohjelman mukaisesti. Hakijat jättävät ehdotukset keskitetysti erityiselle täytäntöönpanorakenteelle (keskitetty palvelupiste).

Ehdotuspyynnön määräajan päätyttyä erityinen täytäntöönpanorakenne tekee kelpoisuutta koskevan keskitetyn tarkastuksen yhteistyössä kansallisten ohjelmahallintovirastojen kanssa. Tarkastus tehdään noudattaen yhteisen AAL-ohjelman yleisiä kelpoisuusperusteita, jotka julkaistaan vuosittaisen työohjelman yhteydessä ja joita ovat vähintään seuraavat:

- ehdotusten jättäminen ajoissa, täydellisinä ja sähköisesti, sekä
- konsortioiden muodostamista koskevien velvoitteiden täyttäminen.

Lisäksi erityinen täytäntöönpanorakenne tarkastaa kansallisten ohjelmahallintovirastojen avustuksella, että ehdotuspyyntö täyttää kansalliset kelpoisuusperusteet, jotka julkaistaan vuosittaisen työohjelman yhteydessä ja jotka on esitetty ehdotuspyynnöissä. Kansalliset kelpoisuusperusteet liittyvät ainoastaan yksittäisten hakijoiden oikeudelliseen ja taloudelliseen asemaan eivätkä ehdotuksen sisältöön, ja nämä kelpoisuusperusteet ovat:

- hakijatyyppi, mukaan lukien hakijan oikeudellinen asema ja tarkoitus,
- vastuuvollisuus ja elinkelpoisuus, mukaan lukien taloudellinen vakaus, veroja koskevien ja sosiaalisten velvoitteiden täyttäminen jne.

Tukikelpoiset hanke-ehdotukset arvioidaan ja valitaan keskitetysti riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella työohjelmassa vahvistettuja avoimia ja yleisiä kelpoisuus- ja arviointiperusteita noudattaen. Valinta on osallistuvia jäsenvaltioita, Israelia, Norjaa ja Sveitsiä sitova sen jälkeen, kun yleiskokous on hyväksynyt sen.

Erityinen täytäntöönpanorakenne vastaa hankkeiden seurannasta, ja hankkeen koko elinkaaren hallinnointia varten otetaan käyttöön yhteiset toimintamenettelyt.

Koska valittujen hankkeiden kansallisia hankekumppaneita koskevat hallinnolliset asiat käsitellään näiden kansallisessa ohjelmahallintovirastossa, sovelletaan kansallisia kelpoisuusperusteita, jotka liittyvät yksinomaan yksittäisten osallistujien oikeudelliseen ja taloudelliseen asemaan, kuten edellä on täsmennetty, sekä kansallisia hallintoperiaatteita.

Siinä tapauksessa, että sopimuksentekovaiheessa osallistuja ei täytä jotakin kansallisista kelpoisuusperusteista, yhteisessä AAL-ohjelmassa varmistetaan tieteellinen huippuosaaminen. Tätä varten johtokunta voi päättää, että kyseisestä ehdotuksesta olisi tehtävä riippumattomien asiantuntijoiden avustuksella ylimääräinen keskitetty ja riippumaton arviointi, jotta ehdotusta voidaan arvioida ilman, että kyseessä oleva osallistuja osallistuu siihen, tai, jos hankkeen esittänyt konsortio sitä ehdottaa, siten, että osallistuja korvataan toisella.

Kukin maa rahoittaa menestyksekkään ehdotuksen tehneitä kansallisia osallistujiaan kansallisten virastojen välityksellä, jotka myös kanavoivat erityiseltä täytäntöönpanorakenteelta tulevaa keskusrahoitusta kunkin kansallisen viraston ja niiden kansallisten osallistujien välillä kustakin hankkeesta tehtävän sopimuksen mukaan.

Tieteellisen, hallinnollisen ja taloudellisen yhdentämisen varmistaminen

Yhteisessä AAL-ohjelmassa varmistetaan osallistuvien kansallisten ohjelmien tieteellinen yhdentäminen laatimalla yhteisiä työohjelmia ja määrittelemällä yhteisiä ehdotuspyyntöjä aiheista, joita käytetään kaikissa kansallisissa ohjelmissa.

Kansallisten ohjelmien hallinnollisen yhdentämisen varmistaa osallistuvien jäsenvaltioiden sekä Israelin, Norjan ja Sveitsin perustama oikeussubjekti. Yhteisen AAL-ohjelman hallintoon sisältyvät seuraavat:

- ehdotuspyyntöjen keskitetty järjestäminen,
- Euroopan tason asiantuntijoiden yhteisten sääntöjen ja perusteiden mukaisesti tekemä ehdotusten arviointi ja valinta tieteellisen huipputason perusteella,
- ehdotusten vastaanotto yhdessä osoitteessa (suunnitteilla ehdotusten sähköinen toimittaminen).

Yhteisessä AAL-ohjelmassa lujitetaan taloudellista yhdentymistä seuraavilla tavoilla:

- varmistamalla kansalliset kokonaisrahoitussitoumukset aloitteen ajaksi sekä vuosittaiset sitoumukset kullekin ehdotetulle työohjelmalle,
- varmistamalla, että arvioinnin perusteella sovittu ehdotusten lopullinen järjestys on osallistuvia jäsenvaltioita, Israelia, Norjaa ja Sveitsiä sitova, kuten edellä on kuvattu, myös sopimuksentekovaiheessa,
- edistämällä mahdollisimman suurta joustavuutta kansallisessa määrärahaajaossa, jotta poikkeuksia voitaisiin käsitellä esimerkiksi lisäämällä kansallisia rahoitusosuuksia tai ristiinrahoitusta.

Osallistuvien jäsenvaltioiden on osana aloitetta pyrittävä kaikin tavoin lisäämään yhdentymistä ja poistamaan kansainvälisen yhteistyön olemassa olevia kansallisia oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä.

IV. Rahoitusperiaatteet

Yhteisön osuus on kiinteä prosenttimäärä osallistuvista kansallisista ohjelmista tulevasta julkisesta kokonaisrahoituksesta, mutta ei ole missään tapauksessa enempää kuin 50 prosenttia yhteisessä AAL-ohjelmassa esitetyn ehdotuspyynnön perusteella valitun hankkeen osallistujan saaman julkisen rahoituksen kokonaismäärästä. Kiinteä prosenttimäärä määritellään erityisen täytäntöönpanorakenteen ja komission välisessä sopimuksessa, ja se perustuu osallistuvien jäsenvaltioiden sekä Israelin, Norjan ja Sveitsin monivuotisiin sitoumuksiin ja yhteisön rahoitusosuuteen.

Enintään 6 prosenttia yhteisön rahoitusosuudesta käytetään yhteisen AAL-ohjelman toimintamenoihin.

Osallistuvat jäsenvaltiot, Israel, Norja ja Sveitsi osallistuvat myös yhteisen AAL-ohjelman tehokkaan toiminnan varmistamiseen.

Hankkeeseen osallistuvat rahoittavat hankkeet yhteisesti.

V. Yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanosta odotettavat tuotokset

Erityisen täytäntöönpanorakenteen on laadittava vuosikertomus, johon sisältyy yksityiskohtainen selvitys yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanosta (esitettyjen ja rahoitettaviksi valittujen hankkeiden lukumäärä, yhteisön varojen käyttö, kansallisten varojen jako, osallistujatyypit, maakohtaiset tilastot, yhteyksien välitys- ja tiedon levittämistapahumat jne.) ja etenemisestä kohti laajempaa yhdentymistä.

Odotetut tuotokset esitetään tarkemmin yhteisön puolesta toimivan komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa.

LIITE II

OHJEET YHTEISEN AAL-OHJELMAN HALLINNOINTIA VARTEN

Yhteisen AAL-ohjelman toimintarakenne on seuraavanlainen:

Osallistuvien jäsenvaltioiden sekä Israelin, Norjan ja Sveitsin perustama erityinen täytäntöönpanorakenne muodostaa AAL-yhteenliittymän, joka on Belgian lainsäädännön mukaisesti perustettu voittoa tavoittelematon kansainvälinen yhteenliittymä.

AAL-yhteenliittymä vastaa kaikista yhteisen AAL-ohjelman toimista. AAL-yhteenliittymän tehtäviin kuuluvat sopimusten ja talousarvion hallinnointi, vuosittaisten työohjelmien laatiminen, ehdotuspyyntöjen järjestäminen sekä hankkeiden arvioinnin hoitaminen ja tärkeysjärjestykseen asettaminen. Tämän lisäksi se valvoo hankkeiden seurantaan ja siirtää vastaavat määrät yhteisön rahoitusosuudesta nimetyille kansallisille ohjelmavirastoille. Se järjestää myös tulosten levittämistoimia.

AAL-yhteenliittymää johtaa yleiskokous. Yleiskokous, joka on yhteisen AAL-ohjelman päätöksentekuelin, nimittää johtokunnan jäsenet ja valvoo yhteisen AAL-ohjelman täytäntöönpanoa, mihin kuuluvat vuosittaisten työohjelmien hyväksyminen, kansallisen rahoituksen jako hankkeille ja uusien jäsenyyslakemusten käsittely. Jokaisella maalla on yleiskokouksessa yksi ääni. Päätökset tehdään yksinkertaisella enemmistöllä, lukuun ottamatta jäsenyyden perimistä, saamista tai perumista taikka yhteenliittymän purkamista koskevia päätöksiä, joita varten voidaan yhteenliittymän perussäännössä asettaa erityisiä äänestysvaatimuksia. Komissiolla on yleiskokouksessa tarkkailijan asema.

Yleiskokous valitsee AAL:n johtokunnan, jossa on vähintään puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja varainhoitaja, hoitamaan erityisiä hallintotehtäviä kuten talousarvion suunnittelua, henkilöstöpolitiikkaa ja sopimustentekoa. Se on yhteenliittymän laillinen edustaja ja raportoi yleiskokoukselle.

Osallistuvat jäsenvaltiot sekä Israel, Norja ja Sveitsi valtuuttavat kansalliset ohjelmahallintovirastot kansallisten hankkumppanien hankejohtoon sekä hoitamaan hallinnollisiin ja oikeudellisiin näkökohtiin liittyviä tehtäviä ja avustamaan hanke-ehdotusten arvioinnissa ja niistä neuvottelemisessa. Ne toimivat AAL-yhteenliittymän valvonnassa.

Neuvottelukunta, johon kuuluu teollisuuden ja muiden sidosryhmien edustajia, myös eri ikäryhmien edustajia, antaa suosituksia painopistealueista ja aiheista, joita yhteisen AAL-ohjelman ehdotuspyynnöissä olisi käsiteltävä.
